

EESTI MUUSEUMIDE AASTAAUHINDADE EHK MUUSEUMIROTI KONKURSI STATUUT

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Muuseumirott on iga-aastane tunnustusauhind, mida antakse välja kümnes kategoorias:
 - 1.1.1. muuseumikogu arendaja
 - 1.1.2. konserveerimistöö;
 - 1.1.3. muuseumihariduse edendaja;
 - 1.1.4. teadusauhind: trükised;
 - 1.1.5. teadusauhind: üritused;
 - 1.1.6. ajutine näitus;
 - 1.1.7. püsinäitus;
 - 1.1.8. muuseumiarendaja;
 - 1.1.9. kogukonna sõber;
 - 1.1.10. eriauhind.
- 1.2. Konkursi eesmärk on tunnustada parimaid muuseumivaldkonna asjatundjaid ning tuua avalikkuse jaoks rohkem esile muuseumitöö erinevaid tahke.
- 1.3. Auhindu annab välja Kultuuriministeeriumi muuseuminõukogu koostöös Eesti Muuseumiühinguga. Auhinna väljaandmist aitab korraldada Kultuuriministeerium.
- 1.4. Üritust korraldaval organisatsioonil on kohustus tagada konverentsi ettekannete videosalvestuste ja fotode säilitamine ja kasutamise võimalus kuni organisatsiooni tegevuse lõppemiseni või ümberkorraldamiseni.

2. KANDIDEERIMISE ÜLDTINGIMUSED

- 2.1. Konkursil võivad osaleda kõik Eesti Vabariigi muuseumid, mille tegevus vastab muuseumiseaduse § 2 lõikes 1 sätestatud ülesannetele.
- 2.2. Konkursile esitatav projekt peab olema valminud seda esindava muuseumi eestvedamisel.
- 2.3. Konkursile esitatav projekt peab olema konkursiaastal teostatud või projekti osa, mis moodustab omaette terviku ning lõppeb konkursiaastal.
- 2.4. Konkursile esitatavate projektide arv ei ole piiratud, välja arvatud:
 - 2.4.1. näituste kategoorias, kus iga muuseum või selle filiaal võib konkursile esitada kuni **kolm** näitust aastas.

3. TÄIENDAVID TINGIMUSED KATEGOORiate LÕIKES

Muuseumikogu arendaja ja konserveerimistöö

- 3.1. Konserveerimistöö auhinnale võivad kandideerida konservaatorid ja konserveerimisprojektide juhid.
- 3.2. Projektis käsitletav objekt peab vastama punktis 2.2. toodud tingimustele.
- 3.3. Muuseumikogu arendaja konkursile esitatav projekt peab hõlmama kogude täiendamist, säilitamist, kättesaadavaks tegemist või muud kogudega seotud olulist tegevust.

Muuseumihariduse edendaja

- 3.4. Konkursile esitatavad haridustegevused peavad kuuluma järgmis(t)esse valdkonda(desse):
 - 3.4.1. iseseisev või näitusega kaasnev haridusprogramm, mis on suunatud gruppidele;
 - 3.4.2. näitusega kaasnev tegevus või/ja materjal, mis on suunatud üksikülastajale iseseisvaks tegevuseks;
 - 3.4.3. jätkutegevused: laager, meistrkursused, teemapäevad, koolitused ringitöö, kursused jms;
 - 3.4.4. õppematerjalid e-keskkonnas või trükisena;
 - 3.4.5. kaasav või osalusprojekt.
- 3.5. Auhinnale kandideeriv haridustegevus peab põhinema konkreetse muuseumi oskusteabel ja toimuma kandideerimise ajal.

Teadusauhind (trükised ja üritused)

- 3.6. Auhinnale võivad kandideerida ka muuseumide aastaraamatud, toimetised jt trükised.
- 3.7. Muuseum võib esitada konkursile ka oma töötajate need artiklid, mis on ilmunud mõnes teadusväljaandes väljaspool muuseumi, või oma töötaja esinemise konverentsil.
- 3.8. Teos, mille kirjastaja ei ole muuseum, kuid mille sisu on loonud muuseumitöötajad ning mis on sisult muuseumi väljaanne, kvalifitseerub osalema.

Ajutine näitus ja püsinäitus

- 3.9. Kandideeriv näitus peab olema eksponeeritud vastava muuseumi oma ruumides, filiaalis või olema valmistatud spetsiaalselt mõne muu konkreetse näitusepaiga jaoks.
- 3.10. Püsinäituseks loetakse näitus, mis on taotluse esitamisest alates avatud vähemalt üks aasta.
- 3.11. Iga muuseum või selle struktuuriüksus võib konkursile esitada kuni kolm näitust aastas.

Eriauhind

- 3.12. Eriauhinnaga tunnustatakse muuseumi või isiku erilist tegu või panust muuseumivaldkonna arendamisel (nt innovaatilised lahendused; valdkondade vahelised arendustegevused; muuseumitaristu väljaarendamine; rahvusvahelised teadus- ja koostööprojektid; vabatahtlik panustamine; muuseumitöö kui elutöö jms).

4. HINDAMISE KORD JA KRITEERIUMID KATEGOORiate LÕIKES

- 4.1. Kandideerivaid projekte hindavad muuseuminõukogu poolt kokku kutsutud komisjonid, mida juhivad komisjoni esimehed. Eriauhinna kategoorias on komisjoni liikmeteks muuseuminõukogu liikmed, komisjoni juhivad muuseuminõukogu esimees.

Muuseumikogu arendaja ja konserveerimistöö

- 4.2. Komisjoni liikmed tutvuvad vajadusel kandideerivate projektidega kohapeal.
- 4.3. Oma otsuste langetamisel lähtub komisjon järgmistest kriteeriumidest:
 - 4.3.1. projekti vastavus selle eesmärgile.
 - 4.3.2. kas projekti tulemusena on loodud tingimused museaali või kogu paremaks säilimiseks;
 - 4.3.3. kas projekti tulemusena on loodud museaalile või kogule parem juurdepääs (töötajad, külastajad);

- 4.3.4. kas lahendustes on arvestatud muuseumitöö ja säilitamise või konserveerimise ja hea praktikaga;
- 4.3.5. kas projekti täitmisel on kasutatud uuenduslikke ideid;
- 4.3.6. kas projekti lahendus on keskkonna- ja ressursisäästlik.

Muuseumihariduse edendaja

- 4.4. Oma otsuste langetamisel lähtub komisjon järgmistest kriteeriumidest:
 - 4.4.1. selgelt määratletud eesmärk ja sidusus muuseumiga;
 - 4.4.2. vastavus sihtrühmale;
 - 4.4.3. mõjukus ühiskonnas;
 - 4.4.4. koostöö ja valdkondade lõimimine;
 - 4.4.5. uuenduslikkus;
 - 4.4.6. tegevuste kaasahaaravus.

Teadusauhind (trükised ja üritused)

- 4.5. Esmaseks töö hindamise kriteeriumiks on uudne lähenemine teemale ja täiendav panus senisele uurimisele.
- 4.6. Positiivselt mõjub teadustöö, mis kasutab tulemuslikult muuseumikolleksioone kui uurimisallikat, millega muuseumide juba olemasolevaid ressursse ära kasutades tekib uus sünergia.
- 4.7. Kandideerivad trükised, artiklid ja uurimused peavad olema ilmunud ja kättesaadavad Eestis.
- 4.8. Kandideerivad trükised, artiklid ja uurimused peavad olema eestikeelsed (võivad olla paralleelselt ka muukeelsed).
- 4.9. Konverentsi kandideerimisel tuleb esitada komisjonile konverentsi kava, teesid (eestikeelsena) ning vabas vormis taotlus, kus märgitakse ära konverentsi teema, eesmärk, panus teadusesse, jätkusuutlikkus (konverentsipõhine trükis, uurimisteema jätkumine jne) ning see, kas/kuidas konverents teadust populariseerib.
- 4.10. Publikatsioonide hindamise aluseks ei ole ETIS.

Ajutine näitus ja püsinäitus

- 4.11. Komisjoni liikmed külastavad kõiki kandideerivaid ajutisi näitusi ja püsinäitusi.
- 4.12. Oma otsuste langetamisel lähtub komisjon järgmistest kriteeriumidest:
 - 4.12.1. näituse idee;
 - 4.12.2. teema olulisus;
 - 4.12.3. kujundus;
 - 4.12.4. külastajasõbralikkus;
 - 4.12.5. innovatiivsus;
 - 4.12.6. näitusega haakuvate tegevuste olemasolu (seminarid, haridusprogrammid jmt);
 - 4.12.7. vastavus museoloogia põhiväärtustele.

Muuseumiarendaja

- 4.13. Esmane hindamise kriteerium on muudatuse suhteline kiirus ja arendustegevuse innovaativsus.
- 4.14. Hinnatakse muudatuste olulisust konkreetsetes muuseumis, turundusteo majanduslikku suurust ja ühiskondlikku vastukaja .

Kogukonna sõber

- 4.15. Oma otsuste langetamisel lähtub komisjon järgmistest kriteeriumidest:
 - 4.15.1. kohaliku kogukonna, publiku või erinevate huvigruppide kaasatus;

- 4.15.2. teema olulisus kogukonnale;
- 4.15.3. sündmuse või projekti tähendus ja mõju kogukonnale, sh pikaajaline mõju (osalejate arv ei ole siinkohal oluline);
- 4.15.4. osalusvõimaluste loomine ja kasutamine projekti, sündmuse või muuseumi arendamisel ja elluviimisel (sõna andmine kogukonnale);
- 4.15.5. muuseumi roll kogukonna igapäevaelus või muudatuste vedajana.

5. KONKURSI AJAKAVA JA LÄBIVIIMISE KORD

- 5.1. Taotlusi võib esitada konkursiaasta jooksul kuni 1. novembrini Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste osakonna peaspetsialistile Marju Niinemaale marju.niinemaa@kul.ee. Pärast nimetatud tähtaega laekuvad taotlused lähevad järgmise aasta arvestusse. Põhjendatud taotluse korral on komisjonil õigus esitamise tähtaega pikendada kuni 2 nädalat.
- 5.2. Näituste ja muuseumihariduse ning muuseumihariduse edendaja kategooriates esitatakse kandideerimistaotlus vähemalt üks kuu enne näituse eksponeerimise lõppu või haridustegevuse toimumise aega.
- 5.3. Püsinäituse kandideerimistaotlus esitatakse kahe aasta jooksul alates püsinäituse avamisest.
- 5.4. Kandideeriva projekti kohta tuleb e-posti teel esitada järgmine info:
 - 5.4.1. **Muuseumikogu arendaja ja konserveerimistöö (laadi alla [taotlusvorm](#))**
 - 5.4.2. **Muuseumihariduse edendaja (laadi alla [taotlusvorm](#))**
 - 5.4.3. **Teadusauhind (trükised) (laadi alla [taotlusvorm](#))**
 - 5.4.4. **Teadusauhind (üritused) (laadi alla [taotlusvorm](#))**
 - 5.4.5. **Ajutine näitus ja püsinäitus (laadi alla [taotlusvorm](#))**
 - 5.4.6. **Kogukonna sõber (laadi alla [taotlusvorm](#))**
 - 5.4.7. **Eriauhind (kohustuslikku taotlusvormi ei ole)**
 - 5.4.8. **Muuseumiarendaja (laadi alla [taotlusvorm](#)).**
- 5.5. Komisjon teeb igas kategoorias kolme nominendi nimed teatavaks iga aasta 1. detsembril.
- 5.5. Auhindade võitjad kuulutatakse välja Eesti muuseumide auhinnagalal, mis toimub iga aasta jaanuarikuu viimasel reedel.
- 5.6. Auhindade kätteandmisele eelneb Eesti muuseumide aastakonverents, kus nominendid tutvustavad oma projekti lühikese ettekandega.
- 5.7. Konkursil osalevate projektide kohta saab informatsiooni Kultuuriministeeriumi veebilehelt muuseumiauhinnad.kul.ee.

6 AUHINNAD

- 6.5. Auhind on:
 - 6.5.1. preemiareis 1300 euro väärtuses, mis määratakse igas kategoorias konkreetsele inimesele või tööruhmale;
 - 6.5.2. kunstnik Tiiu Kirsipuu loodud Muuseumiroti väike skulptuur;
 - 6.5.3. aukiri kõigile võitnud tööruhma liikmetele.
- 6.6. Auhinna võitja või võitnud tööruhma esindaja(d) saab võimaluse valida preemiareisi järgmiste sihtpunktide vahel:

- 6.6.1 European Museum of the Year Award üritus, mis toimub iga aasta maikuus mõnes Euroopa linnas;
- 6.6.2 konverents The Best in Heritage, mis toimub iga aasta septembrikuus Horvaatias Dubrovnikus;
- 6.6.3 konkursi aastal Euroopa parima muuseumi auhinna võitnud muuseumi külastus;
- 6.6.4 konkursi aastale järgneval aastal Euroopa parima muuseumi auhinna võitnud muuseumi külastus;
- 6.6.5 konkursi aastal toimuv reis erialase enesetäienduse eesmärgil (konverents, koolitus jms).

- 6.7 Ajutise näituse ja püsinäituse kategoorias on rändavad peauhinnad Tiiu Kirsipuu loodud Muuseumiroti suured skulptuurid, mis asuvad võitnud muuseumides kuni uue võitja selgumiseni.

- 6.8 Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse Turismiarenduskeskus annab välja kõige turisticõbralikuma muuseumi eriauhinna.

- 6.9 Auhinna omistamist kajastavad võitnud muuseumid, Kultuuriministeerium ja Eesti Muuseumiühing oma veebilehel.